

هميشه سچ ڳالهايو

28-March-2019

هفتيوار سنتن پري اجتماع ۾ ٿيڻ وارو
سنتن پريو بيان

(For Islamic Brothers)

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هميش سج ڪالهايو

الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ
وَعَلَىٰ آلِكَ وَأَصْحَابِكَ يَا حَبِيبَ اللَّهِ
الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا نَبِيَّ اللَّهِ
وَعَلَىٰ آلِكَ وَأَصْحَابِكَ يَا نُورَ اللَّهِ

نَوَيْتُ سُنَّتَ الْأَعْتِكَافِ (مون سنّتِ اعتڪاف جي نيت ڪئي)

پيارا پيارا اسلامي ڀائرو! جڏهن به مسجد ۾ داخل ٿيو، ياد اچڻ تي اعتڪاف جي نيت ڪري وٺو، چوڻهه جيستائين مسجد ۾ رهندؤ اعتڪاف جو ثواب ملندو رهندو. ياد رکو! مسجد ۾ کائڻ، پيئڻ، سمهڻ يا سحري، افطاري ڪرڻ، ايستائين جو آبِ زم زم يا دم ڪيل پاڻي پيئڻ جي به شرعاً اجازت ناهي، البت جيڪڏهن اعتڪاف جي نيت هوندي ته اهي سڀ شيون ضمناً جائز ٿي وينديون. اعتڪاف جي نيت به صرف کائڻ، پيئڻ يا سمهڻ جي لاءِ نه هئڻ گهرجي بلڪ ان جو مقصد الله تعاليٰ جي رضا هجي. ”فتاويٰ شامي“ ۾ آهي: جيڪڏهن ڪو مسجد ۾ کائڻ پيئڻ يا سمهڻ چاهي ته اعتڪاف جي نيت ڪري ۽ ڪجهه دير ذڪر الله ڪري پوءِ جو چاهي ڪري (يعني هاڻي چاهي ته کائي پي يا سمهي سگهي ٿو).

دُرُودِ شَرِيفِ جِي فَضِيلَت

مڪي مديني جي تاجدار، ٻنهي جهانن جي مالڪ ۽ مختار **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** جو فَرْمَانِ رَحْمَتِ نِشَانِ آهي: جيڪو مون تي دُرُودِ پڙهندو آهي، ان جو دُرُودِ مون تائين پهچي ويندو آهي، مان ان جي لاءِ اِسْتِغْفَارِ ڪندو آهيان ۽ ان کان علاوه ان جي لاءِ ڏهه (10) نيڪيون لکيون وينديون آهن. (معجم اوسط، من اسمہ احمد، 1/ 446، رقم: 1642)

ذڪر و دُؤد هر گهڙي ورد زباں رهے ميري فضول گوئي کي عادت نڪال دو

(وسائل بخشش مرمم، ص ۳۰۵)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

پيارا پيارا اسلامي ڀائرو! ثواب حاصل ڪرڻ خاطر بيان ٻڌڻ کان پهريان سنيون سنيون نيتون ڪري وٺون ٿا. فرمانِ مصطفيٰ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: "نِيَّةُ الْمُؤْمِنِ خَيْرٌ مِّنْ عَمَلِهِ" يعني مسلمان جي نيت ان جي عمل کان بهتر آهي. (المعجم الكبير، سهل بن الساعدي... الخ ج 6، ص 185،

الحدِيث: 5942)

ٻه مدني ڳال: (1) بغير سني نيت جي ڪنهن به نڪ عمل جو ثواب ناهي ملندو. (2) جيتريون سنيون نيتون وڌيڪ، اوترو ثواب به وڌيڪ.

بيان ٻڌڻ جون نيتون

❖ نگاهون جهڪائي پوري توجه سان بيان ٻڌندس ❖ ٽيڪ لڳائي ويهڻ بدران علم دين جي تعظيم خاطر جيترو ٿي سگهيو ٻئي گوڏا وڇائي ويهندس ❖ ضرورت پوڻ تي ٻين جي لاءِ سرڪي جاءِ ڪشاده ڪندس ❖ ڌڪو وغيره لڳو ته صبر ڪندس، گهوري ڏسڻ ۽ اٽڪڻ کان بچندس ❖ صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! اُذْكُرْ اللهُ ، تُؤْبَا إِلَيَّ اللهُ! وغيره ٻڌي ثواب ڪمائڻ ۽ صدا لڳائڻ وارن جي دل جوئي جي لاءِ بلند آواز سان جواب ڏيندس ❖ بيان کان پوءِ پاڻ اڳتي وڌي سلام، مصافحو ۽ انفرادي ڪوشش ڪندس.

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

پيارا پيارا اسلامي ڀائرو! اڄ اسان سچ ڳالهائڻ بابت بيان ٻڌنداسين. سڀ کان پهريان هڪ ايمان افروز حڪايت ٻڌنداسين. سچ ۽ ڪوڙ جي وصف به بيان ڪئي ويندي. سچ جا فائدا به بيان ڪيا ويندا. صادق ۽ امين آقا، مهربان ۽ ڪريم آقا صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ڪيئي هنڌن تي سچ ڳالهائڻ جي ترغيب ارشاد فرمائي

آهي، اهڙيون ڪجهه حديث سڳوريون به ٻڌنداسين. سچ ڳالهائڻ جي برڪتن بابت ڪجهه حڪايتون به بيان ڪيون وينديون. سچ جي اُبتڙ ڪوڙ آهي ۽ ڪوڙ ڪيترو هلاڪ ڪندڙ آهي ان جون ڪجهه تباهيون به بيان ڪيون وينديون. ضمناً ڪيئي مدني گل به بيان ڪيا ويندا. ڪاش جو اسان مڪمل بيان مڪمل توجه سان ٻڌڻ جي سعادت حاصل ڪريون.

اُمِين بِجَاهِ النَّبِيِّ الْاَمِينِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

اچو! سڀ کان پهريان سچ جي برڪت تي هڪ حڪايت ٻڌون ٿا:

سچو ٻڪرار

حضرت نافع رَضِيَ اللهُ عَنْهُ فرمائن ٿا: حضرت عبدالله بن عمر رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا پنهنجي ڪجهه ساٿين سان گڏ هڪ سفر ۾ هئا، وات تي هڪ جڳهه تي ترسي پيا ۽ کائڻ جي لاءِ دسترخوان وڇايو ويو، ايتري ۾ هڪ ٻڪرار (يعني ٻڪريون چارڻ وارو) اتي آيو پاڻ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ جن ان کي فرمايو اچو! کاڌو کائو، عرض ڪيائين: منهنجو روزو آهي، حضرت عبدالله بن عمر رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا جن فرمايو: ڇا توهان هن سخت گرمي جي ڏينهن ۾ (نفل) روزو رکيو آهي ۽ توهان ته جبل تي ٻڪريون به چاري رهيا آهيو، ان چيو: الله جو قسم! مان اهو انهيءَ لاءِ ڪري رهيو آهيان جو زندگي جي گذريل ڏينهن جي تلافي (يعني بدلو ادا) ڪري وٺان، پاڻ رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ جن ان جي پرهيزگاري جو امتحان وٺڻ جي ارادي سان فرمايائون: ڇا تون پنهنجي ٻڪرين مان اسان کي هڪ ٻڪري وڪڻيندين؟ ان جي قيمت ۽ گوشت توهان کي به ڏينداسين ته جيئن توهان انهيءَ سان روزو افطار به ڪري سگهو، ان جواب ڏنو: اهي ٻڪريون منهنجون نه آهن، منهنجي مالڪ جون آهن، حضرت عبدالله رَضِيَ اللهُ عَنْهُ جن ان کي آزمائڻ جي لاءِ فرمايو: مالڪ کي چئجو ته انهن مان هڪ بگهڙ (Wolf) کڻي ويو، غلام چيو: ته پوءِ الله ڪٿي آهي؟ (يعني الله ته ڏسي رهيو آهي، اهو حقيقت کي ڄاڻي ٿو ۽ انهيءَ سبب منهنجي پڪڙ ڪندو) جڏهن پاڻ رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ مديني واپس موٽيا ته ان جي مالڪ کان غلام ۽ سموريون ٻڪريون

خرید ڪيون پوءِ ٻڪرار کي آزاد ڪري ڇڏيائين ۽ ٻڪريون به ان کي تحفي ۾ ڏني ڇڏيون.

(شُعَبُ الْإِيمَان، ۳۲۹/۴، حديث: ۵۲۹۱، مُلَخَّصًا، از جهوٽا چور ص ۱۶ بتغير)

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ عَلَي مُحَمَّدٍ

پيارا پيارا اسلامي ڀائرو! هن حڪايت مان هڪ مدني گل اهو حاصل ٿيو ته هر حال ۾ سچ ڳالهائڻ گهرجي ۽ سچ ئي کي پنهنجي عادت بنائڻ گهرجي. ڪڏهن سچائي جي اهڙي قوت ۽ برڪت ظاهر ٿيندي آهي جو عقل حيران ٿي ويندو آهي جيئن ته هاڻي اسان ٻڌو. تنهنڪري عقل مندي اها ئي آهي ته سچن جي پيروي ڪئي وڃي ۽ سچ ڳالهائڻ جي ئي عادت بڻائي وڃي. اچو! نعرو لڳائي پنهنجي عزم جو اظهار ڪيون ٿا.

جهوٽ ڪه خلاف جنگ----جاري رهه ڳي

نه جهوٽ بوليس ڳه نه بلوايس ڳه----إِنْ شَاءَ اللهُ

الله وارا ڪير آهن؟

پيارا پيارا اسلامي ڀائرو! هن نڪ ۽ سچي ٻڪرار جي ڪردار مان اهو به سبق ملي ٿو ته ❖ الله وارا اهي ئي هوندا آهن جيڪي هميشه سچ ڳالهائيندا آهن. ❖ الله وارا اهي ئي هوندا آهن جيڪي هميشه خوفِ خدا ۾ رهن ٿا. ❖ الله وارا اهي ئي هوندا آهن جيڪي شريعت جي خلاف ورزي ناهن ڪندا. ❖ الله وارا اهي ئي هوندا آهن جيڪي دين جي پيروي ڪندا آهن. ❖ الله وارا اهي ئي هوندا آهن جيڪي علم ۽ عمل جا جامع هوندا آهن. ❖ الله وارا اهي ئي هوندا آهن جيڪي تقويٰ ۽ پرهيزگاري جو مظهر هوندا آهن. ❖ الله وارا اهي ئي هوندا آهن جيڪي صاف سُٿري ڪردار جا مالڪ هوندا آهن. ❖ الله وارا اهي ئي هوندا آهن جيڪي مخلوق کان خوف زده ناهن ٿيندا بلڪ خالق جو ڊپ

انهن جي دلين ۾ سمايل هوندو آهي. ❖ الله وارا اهي ئي هوندا آهن جيڪي ٻين جي رضا جي لاءِ نه بلڪ صرف ۽ صرف رضاءِ الهي جي لاءِ ڪم ڪندا آهن. ❖ الله وارا اهي ئي هوندا آهن جن جي نظر دنيا تي نه بلڪ دنيا بنائڻ واري تي هوندي آهي.

اي ڪاش! جو اسان به الله وارن جي نقش قدم تي هلڻ وارا بڻجي وڃون. اي ڪاش! جو اسان به دنيا جي لاءِ نه بلڪ پنهنجي خالق حقيقي جي رضا جي لاءِ ڪم ڪرڻ وارا بڻجي وڃون. اي ڪاش! جو اسان به مخلوق جي بدران شريعت جي اتباع ڪرڻ وارا بڻجي وڃون.

سني ڳالهائڻ جي اهميت

پيارا پيارا اسلامي ڀائرو! اسان سچ ڳالهائڻ جي باري ۾ بيان ٻڌي رهيا آهيون. هن ۾ شڪ ناهي ته الله پاڪ انسان کي بيشمار نعمتن سان نوازيو آهي، انهن مان هڪ عظيم نعمت ”زبان“ به آهي، زبان بظاهر گوشت جي هڪ ننڍي ٻوٽي آهي، پر رب تعاليٰ جي عظيم الشان نعمت آهي. زبان جو دُرُست استعمال جنت ۽ غلظ استعمال جهنم ۾ داخل ڪري سگهي ٿو. جيڪڏهن ڪو پنهنجي زبان جو دُرُست استعمال ڪندي صدق دل (يعني سچي دل) سان ڪلمو شريف پڙهي وٺي ته ان جي لاءِ جنت واجب ٿي ويندي آهي جيئن ته نور واري آقا،

دلين کي جڳمڳائڻ واري مصطفيٰ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جو فرمان آهي: **مَنْ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا**

اللَّهُ دَخَلَ الْجَنَّةَ وَوَجَبَتْ لَهُ الْجَنَّةُ جنهن **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** چيو اهو جنت ۾ داخل ٿيندو ۽ ان

جي لاءِ جنت واجب ٿي ويندي. (مستدرک للحاکم، ڪتاب التوبة والاناة، باب من قال لا اله الا الله، ۳۵۶/۵،

حديث: ۷۱۳)

۽ جيڪڏهن اها ئي زبان معاذ الله (الله جي پناه)، الله پاڪ جي نافرمانِي ۾ استعمال ٿي ته تمام وڏي آفت جو سبب بڻجي سگهي ٿي جيئن ته فرمان مصطفيٰ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ آهي: انسان جون اڪثر خطائون ان جي زبان سان

ٿينديون آهن. (شعب الايمان، باب في حفظ اللسان، ۴/ ۲۴۰، حديث: ۴۹۳۲)

تنهنڪري عقل مند اهو ئي آهي جيڪو زبان جو چڱي طرح استعمال ڪري ۽ ان کي بُري استعمال کان بچائي، پنهنجي زبان کي فضول گوئي کان بچائي، ڪنهن کي گار ڏيڻ کان بچائي، ڪنهن جي دل آزاري کان بچائي. زبان جو سٺو استعمال ڪيترو فائدي مند آهي جڏهن ته ان جو بُرو استعمال ڪيترو نقصان ده ٿي سگهي ٿو، اچو هن باري ۾ هڪ دلچسپ فرضي حڪايت ٻڌون ٿا:

بن پوڙهين پاڙيسرين جي آکاڻي

ٻه پوڙهيون پاڻ ۾ پاڙيسري (Neighbour) هيون، هڪ زبان جي تمام سٺي هئي جڏهن ته ٻي وڏي بدزبان هئي. اها پوڙهي جيڪا زبان جي گهڻي سٺي هئي، هڪ ڏينهن جهنگ ۾ هڪ وڻ جي هيٺيان ويهي رهي. اتفاق سان اونهار، سياري ۽ برسات جي موسمن جو پاڻ ۾ جهيڙو ٿي پيو، سيارو چونڊو هو ته مان سڀني موسمن کان پلو آهيان، اونهار جي دعويٰ هئي ته تمام موسمن ۾ منهنجو ڪوئي مٿ ناهي، جڏهن ته برسات جي موسم جو چوڻ هو ته مون کان سٺو پيو ڪو موسم نه آهي. پاڻ ۾ انهن طئي ڪيو ته ڪنهن انسان کان فيصلو ڪرايون ٿا. اهي ٽئي ان جهنگ ۾ هلڻ لڳا، اڃانڪ سامهون اها پوڙهي وينل نظر آئي، تنهن اتفاق ڪيو ته انهيءَ کان پڇا ڪيون ٿا. سڀ کان پهريان سياري جي مُند ان پوڙهي وٽ آئي ۽ چوڻ لڳي: امڙ سائڻ اهو ٻڌايو ته سياري جي مُند ڪيئن آهي؟ پوڙهيءَ چيو: سياري جي مُند جي ڪهڙي ڳالهه ڪجي، جڏهن ايندي آهي ته هر پاسي رونق اچي ويندي آهي، ڪٿي برف جون سفيد چادرون چانئجي وينديون آهن، ته ڪٿي گهرن ۾ چُلها ٻاريا ويندا آهن، گرما گرم چانهه ۽ ڪافي جا مزا هوندا آهن، طرح طرح جا ميوا گهر ايندا آهن، اخروت ۽ ڪاڇا گهرايا ويندا آهن، سڀ مزي سان کائيندا آهن، مطلب ته! سياري جي چا ڳالهه ڪجي!! سياري جي مُند اهو ٻڌي ڏاڍو خوش ٿي ۽ پوڙهيءَ کي انعام ۾ هڪ هزار اشرفين (سون جي سڪن) جي ٿيلهي ڏني. پوءِ اونهار جو موسم پوڙهيءَ وٽ اچي چوڻ لڳو: پوڙهي امان!

اهو ٻڌايو ته اونهاري جي موسم ڪيئن هوندي آهي؟ پوڙهي چوڻ لڳي: پت! اونهاري جو ڇا شان آهي، جڏهن ايندو آهي ته گهرن ۾ پڪا هلايا ويندا آهن، برف واريون ڦلفيون کاڌيون وينديون آهن، ٿڌي ڪير ۽ شربت سان مهمانوازي ٿيندي آهي، فصل پچڻ لڳندو آهي، شام ۾ ماڻهو ٿڌي پاڻي سان غسل ڪندا آهن، اڱڻ ۾ چٽڪار ڪيو ويندو آهي، پلنگ لڳايا ويندا آهن. مطلب ته! اونهارو پلو!! اونهارو به پنهنجي ساراه ٻڌي خوش ٿيو ۽ هڪ هزار اشرفي جي ٿيلهي ان پوڙهيءَ کي انعام ۾ ڏنائين. پوءِ برسات جي مند ايندي آهي، حال احوال پڇي چوڻ لڳي: امڙ سائڻ! اهو ٻڌايو ته برسات جي موسم ڪيئن هوندي آهي؟ پوڙهي چوڻ لڳي: برسات واري موسم جي ته ڇا ئي ڳالهه آهي، اها نه هجي ته ماڻهو ڪيئن زندگي گذاري سگهندا، مينهن پوندو آهي جڻ رحمتِ الهي ڇما ڇم وسندي آهي، زمين جي اُڇ (Thirst) ختم ٿي ويندي آهي، وڻ ۽ عمارتون غسل ڪري صاف ٿي ويندا آهن، نديون نالا پرڃي ويندا آهن، فائدو وٺڻ وارا ان مان فائدو وٺندا آهن، مطلب ته! برسات جي ڳالهه ڇا ڪجي. برسات جي موسم پنهنجي واکاڻ ٻڌي خوش ٿي ويندي آهي اها به پوڙهي کي هڪ هزار اشرفيون ڏيندي آهي. پوڙهي تي هزار اشرفيون کڻي گهر ايندي آهي ته پيسن جي ڪري جڻ گهر ۾ بهار اچي ويندي آهي، پاڙي واري بي پوڙهي گهر ۾ رونق ڏسي پڇا ڪندي آهي: اهي پيسا ڪٿان آندئي؟ چيائين: سياري، اونهاري ۽ برسات جي موسمن ڏنا آهن.

پاڙي واري پوڙهي اها هڪ ڏينهن گهر وارن سان جهيڙو ڪري جهنگ ۾ ويهي رهي. اتفاق سان اونهاري، سياري ۽ برسات جي موسمن جي وري ملاقات ٿي، سيارو چوڻ لڳو: انهيءَ پوڙهي ڪنهن کي سڀ کان بهتر چيو؟ اونهاري چيو: اها پوڙهي وڏي چالاڪ هئي، اهو نه ٻڌايائين ته بهتر ڪهڙو موسم آهي، سڀني جي ساراه ڪري مفت ۾ ئي هزار اشرفيون وٺي وئي. مطلب وري طئي ٿيو ته ڪنهن ٻئي کان فيصلو ڪرايون ٿا، ڏنائون ته هڪ بي پوڙهي وٺي وٺي هئي، ان کان فيصلو ڪرائڻ جي لاءِ پهريان سيارو ان وٽ آيو ۽

پنهنجي باري ۾ پڇا ڪئي: پڙهي يڪدم چيو: سيءُ ايندو آهي ته سخت پريشان ڪندو آهي، ڪنهن کي فالج ٿيندو آهي ته ڪو اڌ رنگي ۾ مبتلا ٿيندو آهي، نزلو ۽ زڪام عام ٿي ويندو آهي، ڏند وڃندا آهن، وضو ڪرڻ مشڪل ٿي ويندو آهي، سوڙ ٿوري لهندي آهي ته يڪدم ٿڌي هوا داخل ٿي ويندي آهي، بستر برف ٿي ويندا آهن، حد ته اها آهي باه جي تپش به گهٽجي ويندي آهي. سيارو ڪاوڙجي پوڙهي کي اڌ رنگي جو تحفو ڏئي هليو ويندو آهي، پوءِ اونهارو ايندو آهي چوندو آهي: پوڙهي اهو ٻڌايو ته اونهارو جي موسم ڪيئن هوندي آهي؟ پوڙهي ڪاوڙجي چيو: گرمي جو ڇا چئجي، ايندي آهي ته پگهر وهندو آهي، ڪپڙن مان ڌپ اچڻ لڳندي آهي، صبح جو تبديل ڪريون شام تائين وري ميرا ٿي ويندا آهن، صبح کان ئي گرم هوا هلڻ لڳندي آهي، اهو ئي شور ٿيندو آهي: هن کي گرمي لڳي، ڪنهن کي هيضو ٿيندو آهي ته ڪو اُس ۾ سڙي ويندو آهي، پاڻي پي پي ٿڪجي پوندا آهيون پر گرمي ختم نه ٿئي. گرمي ناراض ٿي اهڙي ڦوڪ هڻندي آهي جو ٻيڙيءَ کي گرمي لڳي ويندي آهي. هاڻي برسات جي موسم ايندي آهي، چوندي آهي ٻيڙي امان! اهو ٻڌائجو ته برسات جي موسم ڪيئن هوندي آهي؟ ٻيڙي چوندي آهي: برسات کان خدا بچائي، بجلي چمڪندي آهي، بادل گجگوڙ ڪندا آهن ته هانءُ ڦاٽي پوندو آهي، بارش جو شور سکون تباه ڪندو آهي، پير ٻاهر رکون ته ڪپڙن سميت پسي ويندا آهن، هر پاسي گپ هوندي آهي، رات ۾ مچر ستائيندا آهن، ڏيڏرن جو شور سمهڻ ناهي ڏيندو اهڙي طرح نه رات جو سکون ملندو آهي نه ڏينهن جو آرام. برسات جي مند اهڙي هوندي آهي. اهو ٻڌندي ئي برسات جي نگاه بجلي بڻجي پوڙهي جي پير تي ڪرندي آهي ۽ پوڙهي اٻاهج ٿي ويندي آهي.

پيارا پيارا اسلامي ڀائرو! هن فرضي حڪايت مان معلوم ٿيو ته هڪ پوڙهي زبان جي سٺي استعمال تي ڪيئي فائدا ڪمائيندي آهي جڏهن ته ٻي پوڙهي زبان جي غلط استعمال ڪرڻ جي ڪري هروڀرو نقصان ۾ مبتلا ٿي

ويندي آهي. معلوم ٿيو ته زبان جو سنو استعمال ڪيئي فائدين جو حق دار بڻائيندو آهي، جڏهن ته زبان جو بُرو استعمال ڪيئي فائدين سان محروم به ڪندو آهي ۽ ڪيئي نقصانن جو سبب به ٿيندو آهي. تنهنڪري زبان جي چڱي استعمال جي عادت بنائڻ گهرجي.

زبان جي چڱي ۽ صحيح استعمال جي هڪ صورت سچ ڳالهائڻ آهي جڏهن ته انهيءَ زبان جي غلط استعمال جي هڪ صورت ڪوڙ ڳالهائڻ آهي. سچ جون بيشمار برڪتون آهن، هميشه سچ ڳالهائڻ وارو انسان دنيا ۾ قدر جي نگاه سان ڏٺو ويندو آهي جڏهن ته ڪوڙ جون ڪيئي خرابيون آهن، انهن مان هڪ اها به آهي ته ڪوڙو انسان دنيا ۾ به ذليل ۽ خوار ٿيندو رهندو آهي، ماڻهو ان تي اعتماد به ناهن ڪندا ۽ نفرت جي نگاه سان به ڏسندا آهن. انڪري ڪوڙ ڳالهائڻ کان بچو ۽ پنهنجي عزم جو اظهار ڪيو!

جهوٽ ڪه خلاف جنگ-----جاري رهڻي

نه جهوٽ بوليس ڪه نه بلوايس ڪه-----ان شاء الله

سچ ڪوڙ جي وصف:

حقيقت جي مطابق قول ۽ فعل جو هئڻ سچ آهي، جڏهن ته واقعي جي خلاف قول ۽ فعل جو اظهار ڪوڙ آهي. سچ ڳالهائڻ جي عادت بنائڻ جي لاءِ ضروري آهي ته هميشه ڪوڙ کان بچيو وڃي. بظاهر انسان اهو سمجهندو آهي ته هڪ پيري جي ڪوڙ سان ڪجهه ناهي ٿيندو پر اهو ئي هڪ پيري جو ڪوڙ سچ جي تمام بنيادن کي تباھ ڪندو آهي.

هميشه سچ ڳالهائڻ واري جي گهنگو جون برڪتون

جيڪڏهن انسان هميشه سچ ڳالهائيندو رهي، ڪڏهن به ڪوڙ جي داغن سان دامن داغدار نه ڪري ته سچ جون وڏيون برڪتون ظاهر ٿينديون آهن. حضرت مالڪ بن دينار رحمۃ الله تعالى عليه فرمائن ٿا: جهڙي نموني ڪجور جي ٻوٽي

(Plant) جي شروعات هڪ ٿاري سان ٿيندي آهي، ان وقت اها ٿاري ايتري ڪمزور هوندي آهي جو جيڪڏهن ٻار ان کي ڪڍي يا پڪري کائي وٺي ته ان جي جڙ ٽي ختم ٿي ويندي آهي. پوءِ ان ٿاري کي مسلسل پاڻي ڏنو ويندو آهي جنهن سان وڌندي ويندي آهي ايسٽائين جو ان جي هڪ مضبوط جڙ تيار ٿي ويندي آهي، پوءِ اها ئي ٿاري جيڪا پهريان گهڻي ڪمزور هئي هاڻي چانو به ڏيندي آهي ميوو به ڏيندي آهي. اهڙي طرح سچائي به شروع ۾ دل ۾ ڪمزور هوندي آهي. ٻانهو ان جي حفاظت ۽ سار سنڀار ڪندو رهندو آهي، ڪوڙ کان بچندو رهندو آهي ۽ سچ جي ٻوٽي (Plant) جي سار سنڀار ڪندو رهندو آهي، ان حفاظت جي سبب الله پاڪ سچائي کي مضبوطي عطا فرمائيندو آهي، سچ ڳالهائڻ واري تي پنهنجون برڪتون نازل فرمائيندو آهي. پوءِ اهو سچ ڳالهائڻ ۽ سچائي جي حفاظت ڪرڻ جي ڪري ٻانهو ان مقام تي پهچي ويندو آهي جو ان جو ڪلام خطا ڪارن ۽ گناهن جي بيمارن جي لاءِ دوا جو ڪم ڏيڻ لڳندو آهي. اها ڳالهه بيان ڪرڻ کان بعد حضرت مالڪ بن دینار رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ پڇا ڪئي: ڇا توهان اهڙن ماڻهن کي ڏٺو آهي جيڪي هن رُتبي تي فائز ٿيا؟ پوءِ پنهنجو پاڻ کي مخاطب ڪندي فرمائائون: ها! ڇو نه، خدا جو قسم! اسان اهڙن ماڻهن کي ڏٺو آهي ۽ اهي حضرت سيدنا حسن بصري رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ آهن، اهي حضرت سيدنا سعيد بن جبیر رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ آهن ۽ انهن جهڙا ٻيا خوش بخت انسان آهن، هي اهي ماڻهو آهن جو انهن مان هڪ شخص جي ڪلام سان الله پاڪ هزارين ماڻهن کي زندگي بخشيندو آهي يعني انهن جو ڪلام ٻڌي الله پاڪ جي رحمت سان هزارين انسان بُرائي جي راه چڙي نيڪي جي رستي جا مسافر بڻجي ويندا آهن.

(الله والون کي باتين، ۲/۵۴۸ بتغير)

صَلُّوا عَلَ الْحَبِيبِ! صَلَّ اللهُ عَلَ مُحَمَّدٍ

سچ آخرت ۾ فائدو ڏيندو

پيارا پيارا اسلامي ڀائرو! معلوم ٿيو ته سچ جون وڏيون برڪتون آهن. سچ هڪ اهڙي خوبي آهي جيڪا نه صرف هن دنيا ۾ انسان کي ڪاميابي ڏياريندو

آهي بلڪ آخرت ۾ به سچ ڳالهائڻ وارا سرفراز (يعني ڪامياب) ٿيندا. قرآن پاڪ ۾ بالڪل واضح طور تي انهيءَ ڳالهه کي بيان ڪيو ويو آهي، جيئن سيپاري 7 سورة مائدہ، آيت 119 ۾ ارشاد آهي:

ترجمو ڪنز اليمان: هيءَ آهي اهو ڏينهن جنهن ۾ سچن کي سندن سچ ڪم ڏيندو، انهن جي واسطي باغ آهن جن جي هيٺيان نهرون جاري آهن، هميشه هميشه انهن ۾ رهندا الله انهن کان راضي ٿيو ۽ اهي الله کان راضي، اها آهي وڏي ڪاميابي.

(پ 7، المائدہ ه: 119)

هَذَا يَوْمٌ يَنْفَعُ الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ ۗ لَهُمْ جَنَّاتٌ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۗ
رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ۗ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

مفسر قرآن، حضرت علامه اسماعيل حقي رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ هن آيت سڳوري تحت جيڪو ڪجهه ارشاد فرمايو آهي، ان جو خلاصو مدني گلن جي صورت ۾ هن طرح آهي: ❖ سچ ڳالهائڻ وارن کي قيامت جي ڏينهن سچ نفعو ڏيندو. ❖ دنيا ۾ ڳالهايو ويندڙ ڪوڙ ۽ ڪيو ويندڙ ڏيڪاءَ قيامت جي ڏينهن ڪنهن صورت نفعو نه ڏيندا بلڪ اُتو ڦاسائيندا. ❖ عقل مند انسان کي سچائي جي راه تي هلڻ جي ڪوشش ڪرڻ گهرجي. ❖ سچائي کي اختيار ڪرڻ انسان کي نيڪ عملن ڏانهن راغب ڪندو آهي. (روح البيان، المائدة، تحت الآية: 119، 467/2-468 ملخصاً)

هڪ ٻي هنڌ تي قرآن پاڪ ۾ ارشادِ رباني آهي:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ ﴿١١٩﴾

ترجمو: اي ايمان وارو! الله کان ڊڄو ۽ سچن جي صحبت ۾ هجو.

(پ 11، توبه، آيت 119)

تفسير صراط الجنان ۾ هن آيت سڳوري تحت آهي يعني انهن ماڻهن سان گڏ ٿي وڃو جيڪي ايمان ۾ سچا آهن، جيڪي مخلص آهن ۽ جيڪي رسولِ اڪرم صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي اخلاص سان تصديق ڪن ٿا. (صراط الجنان، 4/257)

دوستي ڪنهن سان ڪئي وڃي؟

پيارا پيارا اسلامي ڀائرو! آيت ۽ ان جي تفسير مان معلوم ٿيو ته ❖ اُنهن سان گڏ رهيو وڃي جيڪي نيڪ هجن. ❖ اُنهن جي صحبت اختيار ڪئي وڃي جيڪي پرهيزگار هجن. ❖ اُنهن سان تعلق رکڻ گهرجي جيڪي سچ ڳالهائڻ وارا هجن. ❖ اُنهن جي سنگت اختيار ڪرڻ گهرجي جيڪي ڪوڙ کان بچڻ وارا هجن. ❖ اُنهن کي دوست بنائڻ گهرجي جيڪي شريعت تي عمل ڪرڻ وارا هجن. ❖ اُنهن کي دوست بنائڻ گهرجي جيڪي نماز روزي جا پابند هجن. ❖ اُنهن سان گڏ رهڻ گهرجي جيڪي الله پاڪ کان ڊڄڻ وارا هجن. ❖ اُنهن جي صحبت اختيار ڪرڻ گهرجي جيڪي عشق رسول جا پيڪر هجن. ❖ اُنهن سان گڏ رهڻ گهرجي جيڪي صحابه ۽ اهلبيت ۽ اولياءِ ڪرام جي محبت سان سرشار هجن. ❖ اُنهن جي صحبت اختيار ڪرڻ گهرجي جيڪي فڪرِ آخرت سان بيقرار هجن. ❖ اُنهن جي صحبت اختيار ڪرڻ گهرجي جيڪي موت، قبر، ميدانِ محشر ۽ خوفِ جهنم کان اشڪبار رهندا هجن. ❖ اُنهن سان گڏ رهڻ گهرجي جيڪي سنت ۽ شريعت جا پابند هجن. اي ڪاش! اسان کي اُنهن عاشقانِ رسول جي صحبت نصيب ٿي وڃي. ❖ جيڪي تلاوتِ قرآن ڪرڻ وارا آهن ❖ جيڪي علمِ دين خاص ڪري فرض علوم سکڻ سيکارڻ وارا آهن. ❖ جيڪي مدني انعامات تي عمل ۽ روزانو فڪرِ مدينه (يعني پنهنجو محاسبو) ڪرڻ وارا آهن. ❖ جيڪي پابندي سان مدني قافلن ۾ سفر ڪرڻ وارا آهن، ❖ جيڪي پنهنجو وقت فضوليات ۾ برباد ڪرڻ بدران مطالعي جو ذوق ۽ شوق رکندي هفتيوار رسالي جو مطالعو ڪرڻ وارا آهن، ❖ جيڪي 12 مدني ڪمن ۾ عملي طور تي شرڪت ڪري وقت جي قرُباني ڏيڻ وارا آهن، ❖ جيڪي رمضان جا فرض روزا رکڻ سان گڏوگڏ نفلي روزي رکڻ وارا آهن، مطلب ته! ❖ اُنهن سان دوستي ڪرڻ گهرجي جيڪي الله پاڪ ۽ ان جي رسول سان محبت رکندا هجن. يعني اسان جي دوستين جو معيار دين ۽ شريعت جي پاسداري هئڻ گهرجي. افسوس! اڄ اسان دوستي پهريان ڪندا آهيون سوچيندا

بعد ۾ آهيون ته منهنجو دوست ڪهڙو ماڻهو آهي؟ ان جون عادتون ڪهڙيون آهن؟ ان جو مزاج ڪهڙو آهي؟ ۽ هو ڏين ۽ شريعت جو پابند ڪيترو آهي.

ياد رکو! دوست ئي انسان جي مزاج ۽ عادت جي سڃاڻپ هوندو آهي، ان ڪري دوست انهيءَ کي بنائڻ گهرجي جيڪو ديندار هجي.

حضرت سيدنا امام جعفر صادق رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ فرمائن ٿا: پنج (5) قسم جي ماڻهن جي صحبت اختيار نه ڪيو!

1. گهڻو ڪوڙ ڳالهائيندڙ شخص، چوڻه توهان کي ان کان ڏوڪو ملندو، هو سراب (يعني صحرا ۾ پاڻي جيان نظر ايندڙ واري) جيان آهي. اهو پري واري کي تنهنجي قريب ڪندو ۽ قريب واري کي پري ڪندو.

2. بيوقوف ماڻهو، چوڻه ان کان توهان کي ڪجهه به حاصل نه ٿيندو، اهو توهان کي نفعو پهچائڻ چاهيندو پر نقصان پهچائي ويهندو.

3. بخيل شخص، چوڻه جڏهن توهان کي ان جي گهڻي ضرورت هوندي ته هو دوستي ختم ڪري ڇڏيندو.

4. بزدل شخص، ڇاڪاڻ ته اهو مشڪل وقت ۾ توهان کي ڇڏي پڇي ويندو.

5. فاسق شخص، چوڻه اهو توهان کي هڪ گره يا ان کان به گهٽ قيمت ۾ وڪڻي ڇڏيندو. ڪنهن پڇا ڪئي ته گره کان گهٽ ڇا آهي؟ فرمايائون:

لالچ رکڻ ۽ ان کي نه حاصل ڪرڻ. (احياء العلوم، ڪتاب آداب الالفة --- الخ، الباب الاول في فضيلة

الالفة والاخوة --- الخ، بيان الصفات المشروطة فيمن تختار صحبتته، ۲/۲۱۴-۲۱۵)

منهاج العابدين پڙهڻ واري مدني انعام تي عمل ڪريو

پيارا پيارا اسلامي ڀائرو! حضرت سيدنا امام جعفر صادق رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جي نصيحتن تي عمل ڪريو ۽ نيڪ ۽ ڏين دار ماڻهن جي صحبت ۾ رهڻ جي عادت بڻايو. چڱي ۽ نيڪ صحبت انسان کي سنو ۽ نيڪ بڻائيندي آهي جڏهن بُري صحبت بُرائين ڏانهن وٺي ويندي آهي. چڱي ۽ نيڪ صحبت جو هڪ

بهترين ذريعو عاشقانِ رسول جي مدني تحريڪ دعوتِ اسلامي جو پيارو پيارو مدني ماحول به آهي. اوهان به هن مدني ماحول سان وابسته ٿيو، هن سان جتي نڪ صحت نصيب ٿيندي اتي هميشه سچ ڳالهائڻ ۽ ڪوڙ کان بچڻ جو به ذهن بڻجنڊو. لهنذا اڄ ئي دعوتِ اسلامي جي مدني ماحول سان وابسته ٿي وڃو ۽ مدني انعامات تي عمل شروع ڪري ڇڏيو. مدني انعامات تي عمل جتي ڪوڙ، غيبت، چغلي ۽ گارين کان بچائيندو اتي دل ۾ خوفِ خدا ۽ عشقِ رسول جي شمع به روشن ڪندو. مدني انعام نمبر 68 امام غزالي رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جي تصنيف ”مِنهاجُ الْعابِدِينَ“ پڙهڻ تي مشتمل آهي، اهو مدني انعام مڪمل ڪجهه هن طرح آهي: ڇا اوهان هن سال گهٽ ۾ گهٽ هڪ ڀيرو امام غزالي رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جي آخري تصنيف ”مِنهاجُ الْعابِدِينَ“ مان توبه، اخلاص، تقويٰ، خوف ۽ رجا، عجب ۽ ڏيڪاء، اک، ڪن، زبان، دل ۽ پيٽ جي حفاظت جو بيان پڙهي يا ٻڌي ورتو؟

لهذا هن مدني انعام تي عمل جي نيت سان ڪتاب منهاجُ الْعابِدِينَ پڙهڻ جي نيت ڪري وٺو. جيڪڏهن هن ڪتاب جو مطالعو ڪري به چڪا آهيو، تڏهن به ان کي ٻيهر پڙهي وٺو، ان کي ٻڌي نڪ بڻجڻ ۽ فڪرِ آخرت ۾ تڙپڻ جو جذبو بيدار ٿيندو. الله پاڪ اسان کي رحمتون ۽ خوب خوب برڪتون نصيب فرمائي ۽ هميشه دعوتِ اسلامي جي مدني ماحول سان وابسته رکي.

امِين بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

اچو! ترغيب جي لاءِ دعوتِ اسلامي جي مدني ماحول سان وابستگي جي هڪ مدني بهار ٻڌون ٿا،

عمامي شريف جوتاج سڃاڻي ورتو

بابُ المدينه (ڪراچي) جي هڪ اسلامي ڀاءُ جي اڳوڻي زندگي گناهن ۾ گذري رهي هئي، هر هڪ جي مُعاملي ۾ تنگ آڙائڻ، ماڻهن سان جهيڙو

ڪرڻ، ڳالهه ڳالهه تي ڦڏو ڪرڻ جهڙين بُرين عادتن ۾ گرفتار هو. خوش قسمتي سان هڪ اسلامي ڀاءُ جي انفرادي ڪوشش تي ان رمضان المبارڪ جي آخري عَشري ۾ پنهنجي علائقي جي مسجد ۾ اعتڪاف ڪيو، جتي ان کي گهڻو سُڪون مليو. ان کان پوءِ ان وڌيڪ 2 سال اعتڪاف جي سعادت حاصل ڪئي. هڪ ڀيري انهيءَ مسجد جي مُؤذن صاحب انفرادي ڪوشش ڪري ان کي عالمي مَدني مرڪز فيضانِ مدينه (باب المدينه ڪراچي) ۾ هفتيوار سُنتن پري اجتماع ۾ وٺي آيو. هڪ مُبلّغ دعوتِ اسلامي سُنتن پريو بيان ڪري رهيو هو، جيڪو سفيد لباس، چهري تي هڪ مُشت ڏاڙهي ۽ مٿي تي عمامي شريف جو تاج سجايل هو، مُبلّغ جي چهري جي ڪشش ۽ نُورانيت ان جي دل کڻي ورتي ۽ هو دعوتِ اسلامي جي مَدني ماحول سان وابسته ٿي ويو. اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ اُن هڪ مُنٿ ڏاڙهي به سجائي ورتي آهي.

اے پيارِ عِصِيَا تُو آجا يهاں پر گُناہوں کي ديگا دوا مَدني ماحول
گنہگارو آؤ، يِنه ڪارو آؤ گُناہوں کو ديگا پُڇُرا مَدني ماحول
پلا ڪر مَئے عشق ديگا بنا يہ تمہیں عاشقِ مُصَطَفِي مَدني ماحول

(وسائل بخشش مرمم، ص ۶۴۸)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰهُ عَلَی مُحَمَّد

هر عمل جو رد عمل آهي

پيارا پيارا اسلامي ڀائرو! اسان هميشه سچ ڳالهائڻ جي باري ۾ ٻڌي رهيا هئاسين. هر عمل جو رد عمل هوندو آهي، سچ جيئن ته هڪ نيڪ عمل ۽ سٺو ڪم آهي ان ڪري ان جو رد عمل (Reaction) به بهترين هوندو آهي. حديث سڳورين ۾ سچيون ڳالهيون سيڪارڻ واري آقا، سڌي وات هلائڻ واري مصطفيٰ صَلَّی اللّٰهُ عَلَیْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ سچ ڳالهائڻ جون ترغيبون ارشاد فرمايون آهن. اچو! سچ ڳالهائڻ جي ترغيب بابت به حديث سڳوريون ٻڌون ٿا:

1. فرمايائون: توهان تي سچ ڳالهائڻ لازم آهي ڇو ته اهو نيڪي سان گڏ آهي ۽ اهي ٻئي جنت ۾ (ڪڍي ويندا) آهن. (الاحسان، ڪتاب الحظر والاباحه، باب الكذب، ۴۹۴/۷، حديث: ۵۷۰۴)
2. فرمايائون؛ بيشڪ سچائي پلائي جي طرف هدايت ڏيندي آهي ۽ پلائي جنت ڏانهن وٺي ويندي آهي ۽ انسان برابر سچ ڳالهائيندو رهندو آهي ايستائين جو الله پاڪ وٽ صديق ٿي ويندو آهي. (بخاري، ڪتاب الادب، باب قول الله تعالى، ۱۲۵/۴، رقم: ۶۰۹۴)

سچ خوبين جو مجموعو آهي:

پيارا پيارا اسلامي ڀائرو! معلوم ٿيو سچ جون ڪوڙ برڪتون آهن، ❖ سچ هڪ نيڪي آهي. ❖ سچ جنت ۾ وٺي ويندڙ ڪم آهي. ❖ سچ پلائي ڏانهن وٺي ويندو آهي. ❖ سچ خير کي ماڻڻ جو سبب آهي. ❖ سچ جنتين جي عملن مان آهي. ❖ سچ دنيا ۾ نجات ڏياريندو آهي. ❖ سچ قبر کي نورُ علي نورهُ ڪرڻ جو سبب آهي. ❖ سچ آخرت ۾ به فائدي جو سبب آهي. ❖ سچ سان معاشري ۾ روشني پکڙجندي آهي. ❖ سچ سان معاشرو خوشگوار ٿيندو آهي. ❖ سچ ذهني سکون فراهم ڪندو آهي. ❖ سچ ڳالهائڻ وارو هميشه فائدي ۾ رهندو آهي. ❖ سچ ڳالهائڻ واري سان ماڻهو محبت ڪن ٿا. ❖ سچ انسان کي بااعتماد بڻائيندو آهي. ❖ سچ سان ڪاروبار ۽ تجارت ۾ برڪت ٿيندي آهي، مطلب ته! سچ دين ۽ دنيا جي ڪيئي فائدين جو سبب بڻجي سگهي ٿو. لهنذا سچ جي عادت بنايو ۽ ڪوڙ کان بچو.

پيارا پيارا اسلامي ڀائرو! رجب المرجب جو بابرڪت مهينو جاري آهي، هن مبارڪ مهيني ۾ روزا رکڻ جا ڪثير فائدا آهن، حديث پاڪ ۾ آهي ته رجب جي هر ڏينهن جو روزو هڪ مهيني جو ڪفارو آهي. (الجامع الصغير حديث ۵۰۵۱ ص ۳۱۱، از فيضانِ سنت، ص ۱۳۶۲) جڏهن ته هڪ ٻي حديث ۾ آهي ته جنهن رجب جو هڪ روزو رکيو ته اهو هڪ سال جي روزن وانگر هوندو. (الجامع الصغير حديث ۵۰۵۱ ص ۳۱۱، از فيضانِ سنت، ص ۱۳۶۲) **اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ** رجب جا ڪجهه ڏينهن اڃان به باقي آهن، تنهنڪري همت ڪيو ۽ رجب جا روزا رکڻ جي سعادت حاصل ڪيو. الله پاڪ اسان کي

رجب سميت پيا نفلي روزا رکڻ جو جذبو عطا فرمائي.

آمين بجاہ النبی الامين صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

پيارا پيارا اسلامي ڀائرو! اسان سج جون برڪتون ۽ فائدا ٻڌي رهيا هئاسين،

حڪيمُ الأُمَّتِ حضرت مفتي احمد يار خان نعيمي رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جيڪي سج جا فائدا بيان ڪيا آهن، انهن کي دل جي ڪنن سان ٻڌو ۽ سج تي ڪاربند رهڻ جو ذهن بڻايو. جيئن مفتي صاحب فرمائن ٿا:

سج ڳالهائڻ جا ڏهه فائدا:

(1) جيڪو شخص سج ڳالهائڻ جو عادي ٿي وڃي، الله اُن کي نيڪوڪار بڻائي ڇڏيندو. (2) ان جي عادت سُنَا ڪم ڪرڻ جي ٿي ويندي. (3) اُن جي بَرَڪت سان اهو مرڻ وقت تائين نيڪ رهندو. (4) بُرائين کان بچندو. (5) جيڪو الله جي ويجهو صديق ٿي ويندو ان جو خاتمو چڱو ٿيندو. (6) اهو هر قسم جي عذاب کان محفوظ رهندو. (7) هر قسم جو ثواب ماڻيندو. (8) دُنيا به اُن کي سڄو چوڻ، چڱو سمجهڻ لڳندي آهي. (9) اُن جي عزت ماڻهن جي دلين ۾ ويهي رهندي آهي. (مرآة المناجیح، ج ۴۵۲/۶) (10) سج هڪ اهڙو نُور آهي جيڪو سج ڳالهائڻ وارن جي دلين جي هدايت جو سبب بڻجندو آهي، جيتري قدر اُنهن کي پنهنجي رَبّ جو قُرب حاصل هوندو آهي، اوترو ئي انهن کي اهو نُور حاصل ٿيندو ويندو آهي. (روح البيان، پ ۲۲، الاحزاب، تحت الاية: ۳۵، ۱۷۵/۷)

پيارا پيارا اسلامي ڀائرو! هن ۾ ڪو شڪ ناهي! ته ڪجهه گهڙيون اهڙيون پڻ اينديون آهن جو ان ۾ سج ڳالهائڻ مشڪل ۽ سج کان هٽڻ آسان لڳي رهيو هوندو آهي، پر ياد رکو! جهڙي طرح واريءَ سان اڏيل عمارت ڪنهن به وقت هوا جي تيز جهوٽي سان ڪري پوندي آهي، اهڙي طرح ڪوڙ جي بنياد تي

قائم ٿيندڙ عمارت به ڪٿي نه ڪٿي ضرور ڪري پوندي آهي. ان ڪري ڪيترا ئي مشڪل حالات هجن، ڪيتري ئي مشڪل درپيش هجي سچ جو دامن نه ڇڏڻ گهرجي. بظاهر ان جون اهڙيون برڪتون نظر اينديون آهن جو انسان حيران ٿي ويندو آهي. اچو اهڙي طرح جو هڪ واقعو ٻڌون ٿا:

وڏي همت سان سچ ڳالهايو

منقول آهي ته حجاج بن يوسف هڪڙي ڏينهن ڪجهه قيدين کي قتل ڪرائي رهيو هو، هڪ قيدي اُٿي ڪري چوڻ لڳو: اي امير! منهنجو توتي هڪڙو حق آهي. حجاج پڇيو: اهو ڪهڙو؟ چوڻ لڳو: هڪ ڏينهن فلاڻو شخص توکي ٻرو پلو چئي رهيو هو ته مون تنهنجو دفاع (يعني بچاءُ) ڪيو هو. حجاج چيو: ان جو گواه ڪير آهي؟ اُن شخص چيو: ائون الله تعاليٰ جو واسطو ڏئي ڪري چوان ٿو ته جنهن اها ڳالهه ٻولھ ٻڌي هئي اهو گواهي ڏي، هڪ ٻئي قيديءَ اُٿي ڪري چيو: هاڻو اهو واقعو منهنجي سامهون پيش آيو هو، حجاج چيو: پهرين قيدي کي آزاد ڪري ڇڏيو، پوءِ گواهي ڏيڻ واري کان پڇيائين: توکي ڪهڙي رڪاوٽ هئي جو تو اُن قيدي وانگر منهنجو دفاع (يعني بچاءُ) نه ڪيو؟ اُن سچائي کان ڪم وٺندي چيو: رڪاوٽ اها هئي جو منهنجي دل ۾ تنهنجي پراڻي دشمني هئي، حجاج چيو: هن کي به آزاد ڪري ڇڏيو ڇاڪاڻ ته هن وڏي همت سان سچ ڳالهايو آهي. (وفيات الأعيان لابن خلكان: ۲/۲۸، از جهوٽا چور، ص: ۱۹)

پيارا پيارا اسلامي ڀائرو! واقعي سچ ڳالهائڻ وارو ڪڏهن نقصان ۾ ناهي رهندو، ان ڪري سچ کي پنهنجي عادت بنائڻ گهرجي. سچ ڳالهائڻ سان نه صرف دنيا بهتر ٿيندي آهي بلڪ آخرت ۾ به فائدو ٿيندو آهي. سچ ڳالهائڻ جي عادت آخرت جي لاءِ ڪيتري فائديمند آهي اچو ان بابت ٻه روايتون ٻڌون ٿا:

سچائي سبب بلند درجات!

حضرت سيدنا بشر بن بڪر رحمته الله تعالى عليه فرمائن ٿا: مون حضرت سيدنا امام اوزاعي رحمته الله تعالى عليه کي عالم سڳورن جي هڪ جماعت سان جنت ۾ ڏسي

ڪري پڇيو: حضرت سيدنا امام مالڪ بن انس رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ ڪٿي آهن؟ چيائين: انهن جا درجات ته گهڻا بلند آهن. مون پڇا ڪئي: ڪنهن سبب؟ چيائين: سندن جي سچائي جي ڪري.

(التمهيد، باب ذڪر عيون من اخبار مالڪ و ذڪر فضل موطنه، ۵۶/۱)

سچ رحمتِ الهي ماڻڻ جو سبب آهي:

حضرت ابو عبد الله رَحِمَهُ اللهُ عَلَيْهِ فرمائن ٿا مون حضرت منصور رَحِمَهُ اللهُ عَلَيْهِ کي خواب ۾ ڏٺو، مون ان کي چيو: الله پاڪ اوھان سان ڪهڙو معاملو فرمايو؟ انهن چيو ته الله ڪريم مون کي بخشي ڇڏيو ۽ مون تي رحم فرمايو ۽ مون کي اهو ڪجهه عطا فرمايو جنهن جي مون کي اميد نه هئي. مون چيو: اها ڪهڙي شيءِ آهي جنهن ذريعي انسان الله ڏانهن متوجه ٿيندو آهي؟ انهن فرمايو: سچ. (احياء العلوم، ۱۱۶/۵)

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيبِ! صَلَّ اللهُ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

پيارا پيارا اسلامي ڀائرو! معلوم ٿيو ته سچ هڪ اهڙو عمل آهي جيڪو ٻانهي کي الله پاڪ جي رحمت جو حقدار ڪندو آهي، اهڙي طرح اهو به معلوم ٿيو ته ڪوڙ هڪ اهڙو عمل آهي جيڪو ٻانهي کي رضائِ الهي ۽ فُربِ الهي کان گهڻو پري ڪندو آهي. ان کان علاوه به ڪوڙ جون تباه ڪاريون آهن. اچو! حديث سڳورين ۾ بيان ڪيل ڪجهه برائيون ٻڌون ٿا:

ڪوڙ جا بيانڪ نتيجا:

❖ جڏهن ٻانهو ڪوڙ ڳالهائيندو آهي، ان جي بدبوءِ سبب ملائڪ هڪ ميل پري ٿي ويندو آهي. (ترمذي، ڪتاب البر والصله، باب ماجاء في الصدق والكذب، الحديث: ۱۹۷۹، ۳/۳۹۲) ❖ ڪوڙ ڳالهائڻ سڀ کان وڏي خيانت آهي. (سنن ابى داود، ڪتاب الادب، باب في المعارض، الحديث: ۴۰۴۱/۳۸۱) ❖ ڪوڙ ايمان جو مخالف آهي. (مسند احمد، مسند ابى بڪر الصديق، ۲۲/۱، حديث: ۱۶) ❖ ماڻهن کي ڪلائڻ جي لاءِ ڪوڙ ڳالهائڻ واري جي لاءِ هلاڪت آهي. (ترمذي، ڪتاب الزهد، باب ماجاء من تڪلم بالكلمة ليضحك الناس، الحديث: ۲۳۲۲، ۱۴۲/۴) ❖ ماڻهن کي ڪلائڻ جي لاءِ ڪوڙ ڳالهائڻ وارو

جهڻم جي ايتري اونھائي ۾ ڪرندو آھي جيڪو آسمان ۽ زمين جي درمياني
فاصلي کان وڌيڪ آھي. (شعب الايمان، باب في حفظ اللسان، الحديث: ۴۸۳۲، ۴/۲۱۳)

میں فالٹو باتوں سے رہوں دُور ہمیشہ چُپ رہنے کا اللہ سَلِيقَہ تُو سکھا دے!
میں جھوٹ نہ بولوں کبھی گالی نہ نکالوں! اللہ مَرَض سے تُو گناہوں کے شفا دے!

(وسائلِ بخشش، ص ۱۱۵)

جھوٹ کے خلاف جنگ۔۔۔۔۔ جاری رہے گی
نہ جھوٹ بولیں گے نہ بلوائیں گے۔۔۔۔۔ اِنْ شَاءَ اللہ

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللہُ عَلَی مُحَمَّد

مجلس مدني چينل جو تعارف

پيارا پيارا اسلامي ڀائرو! اڄڪلهه بدقسمتي سان ڪوڙ جو رواج عام ٿيندو
پيو وڃي. سچ جي عادت بنائڻ ۽ ڪوڙ کان بچڻ جي لاءِ سني ماحول جو هئڻ
نھايت ضروري آھي. اَلْحَمْدُ لِلّٰہِ عَزَّوَجَلَّ دعوتِ اسلامي جو مدني ماحول بين ڪيئي
گناهن سميت ڪوڙ کان بچڻ ۽ سچ ڳالهائڻ جي عادت بنائڻ جو به ذهن ڏئي
ٿو، اسان سڀ هن مدني ماحول سان وابسته رهون، اِنْ شَاءَ اللہ عَزَّوَجَلَّ ڪوڙ کان بچڻ
۽ سچ ڳالهائڻ جي عادت بڻجندي.

اَلْحَمْدُ لِلّٰہِ عَزَّوَجَلَّ عاشقانِ رسول جي مدني تحريڪ دعوتِ اسلامي 107 کان
وڌيڪ شعبن ۾ دين جي خدمت ڪري رهي آھي. انهن مان هڪ شعبو ”مجلس
مدني چينل“ به آھي. هن ۾ شڪ ناهي ته دورِ حاضر ۾ ميڊيا ذهن سازي ۽
ڪردار سازي ۾ هڪ ڪارگر هٿيار جو ڪم ڪري رهيو آھي، ڪوڙ ماڻهو
پنهنجي مخصوص گمراه ڪن، باطل نظريات ۽ عُرياني ۽ فحاشي پڪيٽڙ جي
لاءِ ڏينهن رات ان جو غلط استعمال ڪرڻ لڳا آهن، جنهن سبب نوجوان نسل

انهن جي بُري اثرات ۽ افڪار جي وڪڙ ۾ اچي وئي. اهڙي صورتحال ۾ هر درد مند دل جي بس هڪ ئي صدا هئي ته ڪاش! ڪو ميڊيا جي هن جنگ ۾ عقائدِ اهلِ سُنّت جي پاسباني جو علم (يعني جهنڊو) کڻي ۽ پاڪيزگي ۽ طهارتِ فڪر ۽ اصلاحِ عقائد ۽ اعمال جو علمبردار هڪ خالص 100 فيصد اسلامي چينل شروع ڪري. مرڪزي مجلس شوريٰ وڏي شدت سان محسوس ڪيو ته مسلمانن جي گهرن مان T.V ڪيرائڻ نهايت مشڪل ڪم آهي، بس هڪ ئي صورت نظر آئي ۽ اها هي ته جهڙي طرح دريا ۾ ٻوڏ ايندي آهي ته ان جو رخ فصلن وغيره جي طرف موڙيو ويندو آهي ته جيئن فصل به سيراب ٿين ۽ آبادين کي به تباهي کان بچائي سگهجي بلڪل انهيءَ طرح T.V ٺهي جي ذريعي مسلمانن جي گهرن ۾ داخل ٿجي ۽ انهن کي غفلت جي ننڊ مان بيدار ڪيو وڃي، جڏهن هن شعبي جي باري ۾ معلومات حاصل ڪئي وئي ته خبر پئي ته پنهنجو T.V چينل کولي، فلمن ڊرامن، گانن باجن، موسيقي جي ڏنن ۽ عورتن جي نمائش کان بچندي 100 فيصد اسلامي مواد فراهم ڪرڻ ممڪن آهي ته **اللَّحْمَدُ لِلَّهِ عَزَّوَجَلَّ** دعوتِ اسلامي جي مرڪزي مجلس شوريٰ خوب جدوجهد ڪري رمضان المبارڪ 1429ھ سيپٽمبر (2008) کان مدني چينل جي ذريعي گهر گهر ستنن جو پيغام عام ڪرڻ شروع ڪري ڏنو ۽ ڏسندي ئي ڏسندي ان جا حيرت انگيز مدني نتيجا سامهون اچڻ لڳا. ۽ ماڻهو سنت جا پابند بڻجڻ لڳا. اسان سڀ به مدني چينل ڏسندا رهون بلڪ پين کي به ان جي ترغيب ڏيندا رهون، **إِنشَاءَ اللّٰهِ عَزَّوَجَلَّ** فيضانِ اسلام خوب عام ٿيندو.

مدني چينل ڏسڻ جا ڪيئي فائدا آهن. مدني چينل ڏسڻ سان ديني معلومات حاصل ٿيندي آهي، مدني چينل ڏسڻ سان عمل جو جذبو بيدار ٿيندو آهي، مدني چينل ڏسڻ سان ڪردار سنو ٿيندو آهي، مدني چينل ڏسڻ سان گهر ۾ مدني ماحول بڻجندو آهي، مدني چينل ڏسڻ سان گناهن پري چينلز ڏسڻ سان بچڻ جو ذهن بڻجندو آهي،

اَلْعَمَدُ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ! امير اهل سنت دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَةَ جي عطا ڪيل ”72 مدني انعامات“ ۾ مدني انعام نمبر 47 ۾ به روزانو گهٽ ۾ گهٽ 1 ڪلاڪ 12 منٽ مدني چينل ڏسڻ جي ترغيب ڏياري وئي آهي.

مدني چينل کي مڙهه ۽ نفس و شيطان کي خلاف جو بهي ڏيکي ڳا ڪري ڳاڻ شَاءَ اللهُ اعتراف
نفسِ آتاره ۽ ضربِ ايسی لگي ڳو زور دار که نَدَامَتِ كے سبب هو ڳا گنڳار اشڪبار

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ عَلَي مُحَمَّدٍ

بيان کي ختم ڪندي سنّت جي فضيلت ۽ ڪجهه سنّتون ۽ آداب بيان ڪرڻ جي سعادت حاصل ڪيان ٿو، تاجدار رسالت، شهنشاهه نُبُوت، مصطفيٰ جانِ رحمت صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جو فرمان جنتِ نشان آهي: جنهن منهنجي سنّت سان محبت ڪئي ان مون سان محبت ڪئي ۽ جنهن مون سان محبت ڪئي اهو جنت ۾ مون سان گڏ هوندو. (مشكاة الصايح، ڪتاب الايمان، باب الاعتصام بالڪتاب والسنة، 97/1، حديث: 175)

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَي مُحَمَّدٍ

ڳالهه بوله جون سنٽون ۽ آداب

”هڪ چپ هزار سڪ“ ڳالهه بوله ڪرڻ جا 12 مدني گل ٻڌي وٺون ٿا:

«1» مسڪرائي ۽ خوش اخلاقيءَ سان ڳالهه بوله ڪرڻ سنّت آهي «2» مسلمانن جي دلجوئي جي نيٽ سان ننڍن سان شفقت وارو ۽ وڏن سان ادب وارو لهجو اختيار ڪيو. **لَنْ شَاءَ اللهُ عَزَّوَجَلَّ** ثواب حاصل ڪرڻ سان گڏوگڏ ٻنهي جي نزديڪ توهان معزز رهندو «3» وڏي آواز سان ڳالهائڻ جيئن اڄڪلهه دوست پاڻ ۾ بي تڪلفي سان ڳالهائيندا آهن، اهو سنّت نه آهي «4» ڪٿي هڪ ڏينهن

جو ٻار هجي سٺين سٺين نيتن سان ان سان به اوهان توهان سان گفتگو ڪرڻ جي عادت بڻايو، اوهان جا اخلاق به **لَا تَسَاءَلُكَ عَنْ دِينِكَ** عمدا ٿيندا ۽ ٻار به آڊ سڪندو **(5)** ڳالهه ٻولھ ڪرڻ وقت پردي جي جاءِ تي هٿ لڳائڻ، آڱرين سان بدن تان مير لاهڻ، ٻين جي سامهون ٻار ٻار نڪ کي هٿ لڳائڻ، يا نڪ يا ڪن ۾ آڱر وجهڻ، ٿڪ اچائڻ سٺي ڳالهه ناهي، ان سان ٻين کي ڪراهت محسوس ٿيندي آهي **(6)** جيستائين ٻيو ڳالهائي رهيو هجي ته اطمینان سان ٻڌو، ان جي ڳالهه ڪئي پنهنجي ڳالهه شروع ڪرڻ سٺ ناهي **(7)** ڳالهه ٻولھ ڪندي بلڪ ڪنهن به حالت ۾ تهڪ نه ڏيو چو ته سرڪار مدينه **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** ڪڏهن به تهڪ نه ڏنو **(8)** گهڻو ڳالهائڻ ۽ هر هر تهڪ ڏيڻ سان رعب ختم ٿي ويندو آهي **(9)** سرڪار مدينه **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** جو فرمانِ عالیشان آهي: ”جڏهن توهان ڪنهن ٻانهي کي ڏسو ته ان کي دنيا کان بي رغبتي ۽ گهٽ ڳالهائڻ جي نعمت عطا ڪئي ويئي آهي ته ان جي ويجهڙائي ۽ صحبت اختيار ڪريو چو ته ان کي حڪمت عطا ڪئي ويندي آهي.“ (سنن ابن ماجه، ج 4 ص 422 الحديث 4101) **(10)** فرمان مصطفيٰ **صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ**: ”جيڪو چُڻ رهيو، ان چوٽڪارو حاصل ڪيو.“ (سنن ترمذي ج 4 ص 225 حديث 2509) **(11)** ڪنهن سان ڳالهه ٻولھ ڪجي ته ان جو ڪو صحيح مقصد به هئڻ گهرجي ۽ هميشه مخاطب جي ظرف ۽ ان جي نفسيات جي مطابق ڳالهه ڪئي وڃي **(12)** بدزباني ۽ بي حياتي جي ڳالهين کان هر وقت پرهيز ڪريو، گارگند کان بچندا رهو ۽ ياد رکو ته ڪنهن مسلمان کي بلا اجازت شرعي گار ڏيڻ حرامِ قطعي آهي. (فتاويٰ رضويه، ج 21 ص 127) ۽ بي حياتي جي ڳالهه ڪرڻ واري تي جنت حرام آهي. تاجدار مدينه **صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** فرمائن ٿا: ”ان شخص تي جنت حرام آهي جيڪو فحش گوئي (بي حياتي جي ڳالهه) کان ڪم وٺي ٿو.“

صَلُّوْا عَلَي الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ عَلَي مُحَمَّدٍ

طرح طرح جون هزارين سنتون سڪڻ جي لاءِ مڪتبه المدينه جي شايع ٿيل

ڪتاب 312 صفحن تي مشتمل ڪتاب ”بهار شريعت“ حصو 16 ۽ 120 صفحن جو ڪتاب ”سنتي ۽ آداب“ هديو ڏئي حاصل ڪيو ۽ پڙهو. سنتن جي تربيت جو هڪ بهترين ذريعو دعوت اسلامي جي مدني قافلن ۾ عاشقان رسول سان گڏ سنتن پريو سفر آهي.

صَلُّوْا عَلَي الْحَبِيبِ! صَلَّي اللهُ عَلَي مُحَمَّدٍ

ايندڙ هفتيوار اجتماع جي بيان جون جھلڪيون

پيارا پيارا اسلامي ڀائرو! **إِنشَاءَ اللّٰهِ عَزَّوَجَلَّ!** آئنده هفتيوار سنتن پري اجتماع جو موضوع آهي: امام اعظم جي ذهانت جا واقعا- جنهن ۾ امام اعظم، فقيه افخر، ڪروڙين حنفين جي پيشوا حضرت سيدنا امام ابو حنيفه **رَحْمَةُ اللّٰهِ تَعَالَى عَلَيْهِ** جي حيرت انگيز ذهانت جا مختلف واقعا بيان ڪيا ويندا ۽ ان مان حاصل ٿيندڙ مدني گل به پيش ڪيا ويندا. لهنذا! آئنده جمعرات به اجتماع ۾ حاضري جي نيت ڪريو، نه صرف پاڻ اچڻ جي بلڪ انفرادي ڪوشش ڪري بين ڪي به گڏ آڻڻ جي نيت ڪريو ۽ هت ڪٿي زور سان چئو: **إِنشَاءَ اللّٰهِ عَزَّوَجَلَّ**

صَلُّوْا عَلَي الْحَبِيبِ! صَلَّي اللهُ عَلَي مُحَمَّدٍ

دعوتِ اسلامي جي هفتيوار سنتن پري اجتماع ۾ پڙهيا ويندڙ 6 درود شريف ۽ 2 دعائون

(1) جمع جي رات جو دُرُود

اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ الْحَبِيبِ الْعَالِي الْقَدْرِ
الْعَظِيمِ الْجَاهِ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلِّمْ

بزرگن فرمايو آهي ته جيڪو شخص هر جمعرات (جمع ۽ خميس جي وچين رات) هن دُرُود شريف کي پابندي سان گهٽ ۾ گهٽ هڪ ڀيرو پڙهندو موت جي وقت سرڪارِ مدينه صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي زيارت ڪندو ۽ قبر ۾ داخل ٿيڻ وقت به ايستائين هو ڏسندو ته سرڪارِ مدينه صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ان کي پنهنجي هٿن سان قبر ۾ داخل ڪري رهيا آهن.⁽¹⁾

(2) سمورا گناه معاف

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا وَمَوْلَانَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَسَلِّمْ

حضرت سَيِّدُنَا انس رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ کان روايت آهي ته تاجدارِ مدينه صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جن فرمايو: جيڪو شخص هي دُرُود شريف پڙهي جيڪڏهن بينل هو تو ويهڻ کان پهريان ۽ وينل هو ته بيهڻ کان پهريان، ان جا گناه معاف ڪيا ويندا.⁽²⁾

(3) رَحْمَتِ جاستر دروازا

صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

جيڪو هي دُرُود شريف پڙهندو آهي ان تي رحمت جا ستر دروازا کوليا ويندا آهن.⁽³⁾

1...افضل الصلوات على سيد السادات، الصلاة السادسة والخمسون، ص151 ملخصاً

2...افضل الصلوات على سيد السادات، الصلاة الحادية عشرة، ص 65

3...القول البديع، الباب الثاني، ص277.

(4) ڇه لک ڏرود شريفن جو ثواب

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ عَدَدَ مَا فِي عِلْمِ اللَّهِ صَلَاةً دَائِمَةً بِدَوَامِ مُلْكِ اللَّهِ

حضرت أحمد صاوي رَحِمَهُ اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ، ڪن بزرگن کان نقل ڪن ٿا هن ڏرود شريف کي هڪ ڀيرو پڙهڻ سان ڇه لک ڏرود شريف پڙهڻ جو ثواب حاصل ٿيندو آهي.⁽¹⁾

(5) تَرَبُّبِ مُصْطَفِي صَلَّي اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ كَمَا تُحِبُّ وَتَرْضَى لَهُ

هڪ ڏينهن هڪ شخص آيو ته خُصُورِ اَنُورِ صَلَّي اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ کيس پنهنجي ۽ صِدِّيقِ اَكْبَرِ رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ جي وچ ۾ ويهاريو، انهيءَ تي صحابه ڪرام رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُمْ کي تَعَجُّبُ ٿيو ته اهڙي مرتبي وارو شخص ڪير آهي جڏهن اهو هليو ويو ته سرڪارِ مدينه صَلَّي اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جن فرمايو: هو جڏهن مون تي ڏرود پاڪ پڙهندو آهي ته هيئن پڙهندو آهي.⁽²⁾

(6) ڏرود شفاعت

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَأَنْزِلْهُ الْبُقْعَةَ الْمُقَرَّبَةَ عِنْدَكَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

شافعِ امْرِ صَلَّي اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جن جو فرمان معظم آهي: جيڪو شخص هي درود پاڪ پڙهي ان جي لاءِ منهنجي شفاعت واجب ٿي ويندي آهي.⁽³⁾

1...افضل الصلوات على سيد السادات، الصلاة الثانية والخمسون، ص 149

2...القول البديع، الباب الاول، ص 125

3... الترغيب والترهيب، ج 2، ص 329، حديث 31

(1) هڪ هزار ڏينهن جون نيڪيون

جَزَى اللهُ عَنَّا مُحَمَّدًا مَا هُوَ أَهْلُهُ

حضرت سيدنا ابن عباس رضی اللہ تعالیٰ عنہما کان روایت آهي ته سرڪارِ مدينه صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جن فرمايو: هي درود شريف پڙهڻ واري جي لاءِ ستر فرشتا هڪ هزار ڏينهن تائين نيڪيون لکندا آهن. (1)

(2) جن شب قدر حاصل ڪري ورتي

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْحَلِيمُ الْكَرِيمُ، سُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَرَبِّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

(خدا ۽ حليم و ڪريم کان سواءِ ڪوئي عبادت جي لائق ناهي، الله عَزَّوَجَلَّ پاڪ آهي جيڪو ستن آسمانن ۽ عرش عظيم جو پروردگار آهي)

فرمانِ مصطفيٰ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: جنهن هن دُعا کي ٽي ڀيرا پڙهيو جن ان شبِ

قدر کي حاصل ڪري ورتو. (ابن عساکر ج 19، ص 155، حديث 4455)

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيَّ مُحَمَّدًا